

L'Observatori Social de "la Caixa" analitza fenòmens socials

Els alumnes amb famílies més controladores presenten pitjors resultats escolars

- L'informe *La implicació familiar en l'educació: una eina de canvi*, publicat per l'Observatori Social de "la Caixa", revela que un estil familiar obert, comunicatiu i que fomenta l'autonomia i la responsabilitat s'associa a millors resultats escolars de l'alumnat.
- L'estudi apunta també que els centres educatius amb famílies que tenen un estil més comunicatiu són més equitatius pel que fa a la distribució de resultats entre l'alumnat, concretament 20 punts de diferència respecte dels centres amb famílies controladores.
- Les mares s'impliquen més que els pares en la comunicació amb els seus fills: el 82 % de les mares s'interessen habitualment per com els ha anat a classe, davant el 66 % dels pares amb la mateixa actitud.
- Les conclusions s'han obtingut a partir de les dades extretes de l'Avaluació General de Diagnòstic (EGD), duta a terme pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, en la qual han participat 26.543 estudiants de 2n d'ESO escolaritzats a 933 centres.

Barcelona, 30 d'abril de 2019. Els alumnes amb famílies més controladores i menys comunicatives presenten pitjors resultats escolars. Aquesta és la principal conclusió de l'estudi *La implicació familiar en l'educació: una eina de canvi*, publicat per l'Observatori Social de "la Caixa".

L'informe, elaborat per Rubén Fernández Alonso, Marcelino Cuesta i Pamela Woitschach, tots ells de la Universitat d'Oviedo —juntament amb Marcos Álvarez-Díaz—, de la Conselleria d'Educació i Cultura del Principat d'Astúries, sorgeix després d'avaluar les dades obtingudes de l'Avaluació General de Diagnòstic (EGD), duta a terme pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, en la qual van participar 26.543 estudiants de 2n d'ESO escolaritzats a 933 centres.

Departament de Comunicació de "la Caixa"

Andrea Pelayo: 934 044 087 / 618 126 685 / apelayo@fundacionlacaixa.org

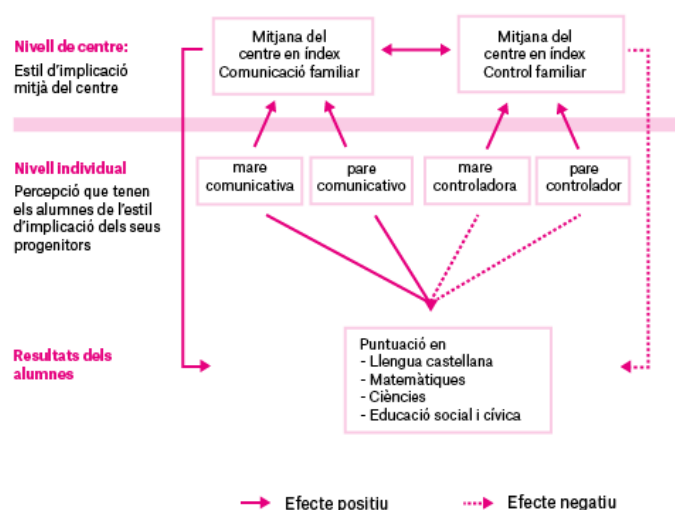
Sala de Premsa Multimèdia: <http://premsa.lacaixa.es/obrasocial/>

 @FundlaCaixaCAT #ObservatoriSociallaCaixa

En línies generals, l'estudi reflecteix que la implicació familiar en el procés educatiu és positiva per als alumnes, encara que una anàlisi més detallada permet observar que no totes les formes d'implicació a la llar són necessàriament beneficioses. Segons els autors, hi ha estils més eficaços que d'altres, i fins i tot n'hi ha que poden ser perjudicials.

L'informe revela que els fills de les famílies més comunicatives —les que mantenen amb els seus fills converses sobre l'escola per tractar tècniques i hàbits d'estudi, relacions personals a l'aula i motivació per estudiar— mostren un millor acompliment escolar.

Gràfic 1. Model per explorar l'efecte en el rendiment acadèmic de la implicació familiar a la llar.

Font: elaboració pròpia.

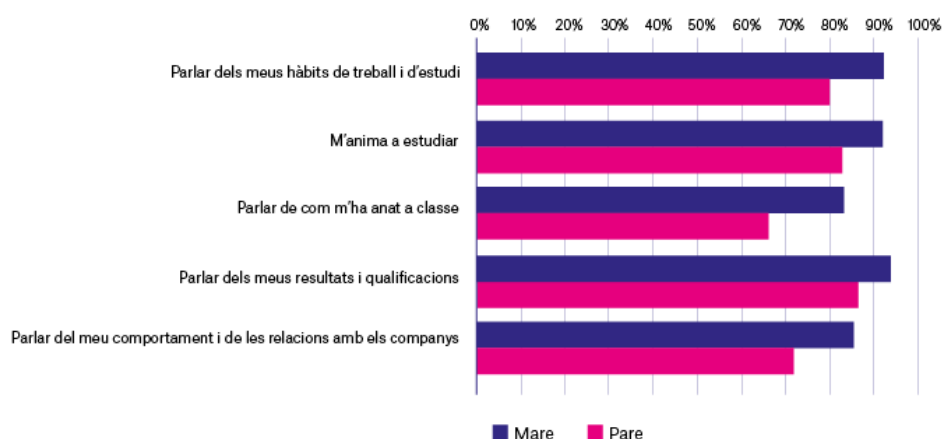
I al contrari, un estil més controlador i menys comunicatiu —en el qual els progenitors centren les interaccions en l'ajuda, la supervisió i el control dels deures escolars i, sovint, s'impliquen directament en la seva realització— s'associa negativament a l'acompliment escolar.

Les dades assenyalen que l'estil parental més efectiu és el que fomenta l'autonomia i la responsabilitat dels alumnes, ja que els estudiants que fan els deures d'una manera autònoma hi esmercen menys temps i obtenen millors resultats que els que necessiten ajuda freqüent i constant. Així mateix,

aquestes dades coincideixen amb d'altres que indiquen que els estudiants poc autònoms tenen més dificultats per generar estratègies d'autoregulació.

En tots dos casos, les mares s'impliquen més que els pares en la comunicació amb els seus fills: més del 80 % de les mares s'interessen habitualment per com els ha anat a classe, mentre que en el cas dels pares aquest valor disminueix pràcticament en 20 punts percentuals. De la mateixa manera, les mares presenten perfils més controladors que els pares, segons les dades obtingudes.

Gràfic 2. **Afirmacions relacionades amb l'estil comunicatiu. Percentatge d'estudiants que informen que a casa seva aquestes situacions es presenten cada dia o gairebé cada dia.**

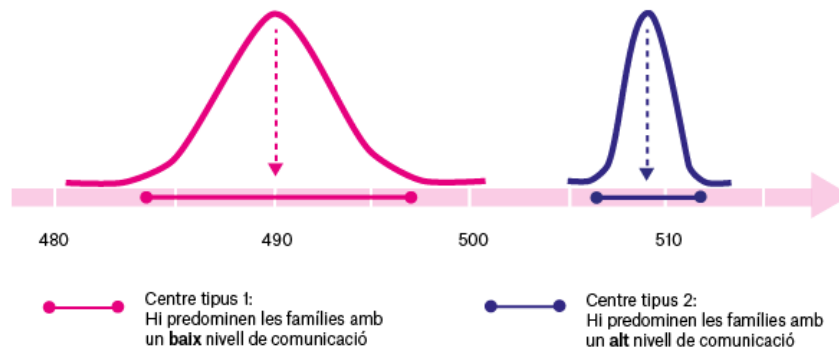

Font: elaboració pròpia.

Famílies comunicatives, educació equitativa

L'informe també demostra de quina manera influeix la implicació familiar en el centre escolar en conjunt. Els centres amb famílies que presenten un estil més obert i comunicatiu no només obtenen millors resultats, sinó que, a més, les diferències entre els alumnes tendeixen a disminuir, la qual cosa genera una educació més equitativa. La diferència de resultats entre els tipus de centre se situa al voltant de 20 punts a favor dels que presenten nivells més alts de comunicació i suport.

Gràfic 5. Variació de resultats en llengua castellana als centres segons la mitjana de puntuació en l'índex de «comunicació familiar».

Font: elaboració pròpia.

Segons els autors de l'estudi, les dades obtingudes obririen una via amb potencial de millora integral per als centres, ja que les organitzacions educatives tindrien un marge per proposar i implementar polítiques destinades a fomentar perfils d'implicació familiar que augmentin l'eficàcia i l'equitat de l'educació als centres.

Observatori Social de "la Caixa"

L'Observatori Social de "la Caixa" constitueix una iniciativa per a l'estudi dels nous fenòmens socials a quatre àrees: inclusió social, educació, ciència i cultura. L'anàlisi de l'Observatori Social de "la Caixa" s'alimenta d'un baròmetre d'indicadors clau sobre temes d'interès social als països membres de la Unió Europea i l'OCDE, a més d'articles, entrevistes i ressenyes signats per experts.